

Diumenge 32 durant l'any
Cicle A primera lectura

SAVIESA ASSEQUIBLE

La primera lectura d'aquest diumenge és una reflexió sobre la saviesa (Sa 6,12-16), que serveix d'introducció a l'evangeli on es parla de les noies prudents.

La reflexió sapiencial és molt antiga a Israel. Possiblement en els primers temps de la monarquia ja es van fer els primers reculls de dites i proverbis populars. La figura del savi – com un dels estaments puntals de la vida d'Israel - és tan antiga com la del rei i la del profeta. Ara bé, el fet de que els llibres que conservem en la nostra Escriptura, coneguts per "llibres sapiencials", siguin de redacció tardana, fa que situem el moment àlgid de la saviesa d'Israel en un temps molt avançat de la seva història. És cert que la caiguda de la monarquia i l'afebliment de la profecia van propiciar el coneixement del moviment sapiencial.

El missatge global del text de la lectura que comentem és que la saviesa és fàcil d'aconseguir. La reflexió dels savis d'Israel no és aliena a la dels altres savis de les cultures de l'entorn. Però la saviesa a Israel pren unes connotacions que la fan peculiar i singular. En senyalarem dues. En altres cultures circumdants, la saviesa era una divinitat amb la funció d'atorgar als humans el do del coneixement. En la mitologia mesopotàmica, Ea era déu de la saviesa, Geshtu-E déu de la intel·ligència; a Egipte Isis i a Grècia Atenea són deesses de la saviesa.

El monoteisme d'Israel en cap moment podrà admetre que la saviesa sigui una divinitat, que es pugui presentar ni com a complement, ni com alternativa a la divinitat exclusiva de Jahvè.

L'altre tret característic de la saviesa és que aquesta no és una prerrogativa exclusiva de la divinitat. Tampoc és privilegi d'un cercle tancat i hermètic de filòsofs i savis elitistes, que monopolitzen la reflexió sapiencial i només la fan extensiva a uns pocs privilegiats prèvia iniciació i superació de proves. El text d'avui és clar: els qui l'estimen arriben fàcilment a contemplar-la, la poden trobar esperant a la porta de casa.